

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 499. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167175902448/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Denne Komedie er bedømt af Hr. Professor Lode i Tril for Januar Maaned 1792, og Hr. Professor Rahbel i det ovennævnte Dramatiske og litterariske Tillæg. Egentlig at tale, kan jeg sige saa lidet fuldkommen indsamme dem, som fuldkommen modsigte, deres imod Stykket gjorde Bemærkninger. Kun naar Hr. Professor Lode siger, „at det er en væsentlig Mangel i Stykket, at jeg ikke ved Siden af den forangtaltige Aderwig har fremstillet en agt- og elskværdig dansk Officer,“ og Hr. Professor Rahbel ligeledes sifter, at jeg havde skildret en ædel Adelsmand, kan jeg ikke tilføje dem dette at være rigtig. Først vilde disse Personer, i Følge min en Gang antagne Plan, have blebet overflødige og unyttige; de vilde have gaaet der som indstuede uden Hverdsbenhed. For det andet var det jo aldeles uforståeligt at indføre saadanne Personer for at vise, at der ogsaa findes stiftelige og retfærdige Mænd i disse Stænder. Ingen uden det almindeligste Menneske kunde jo tvivle herom. Jeg maatte efter samme Regel have indført en agtværdig Procurator og en retfærdig Rind, der levede af sine Rente penge uden at caare med Kapitalerne. Hvorfor just her, hvor det ingen Rette kunde gjøre i min Plan, skulde saadanne Karakterer, om hvis Existens ingen tvivler, og saaledes overflødig Stykket med flere Personer end forudsigt?

Jeg skulde for Resten ikke have undladt at benytte mig af begge de ovennævnte Herrer Revisionsers Bemærkninger til at forbedre denne Komedie, dersom jeg ikke troede, at den ualmindelig korte Revision, som den ovennævnte, gjorde mig det til en Pligt at levere Publikum Stykket aldeles uforandret og saaledes, som det blev skrevet, paa det at mine Læsere selv kunde blive i Stand til at bedømme, hvorvidt det kan have fortjent endnu det udmærkede Bifald og den Ros, som man har båret det med, eller og den Forskjætte, som man har villet evkalte imod Forfatteren. Det fremlægges altsaa hermed for Publikums Domstol uden almindelige Forandring og i den fulde Overbevisning, at jeg ikke har skrevet en Løddel deri, som man med Høje skal kunne bebrejde mig, eller som jeg nogen Sinde skulde ønske at være ufrænet. At jeg ingen Forandring har gjort, kan jeg ikke paa bedre Maade bevise end ved at opfordre Stilspekterne, i hvis Hænder Kollerne ere, den forrige Theatre Direction, der maa sige det, og

L'Orphelin, parce qu'on l'applaudit, à tel grimand, si peu capable d'en voir les défauts, qu'à peine en sent il les beautés. Det forstaar sig, at jeg derfor ikke læmmentigner min Komedie med Voltaires Orphelin.

J'entends critiquer l'Orphelin e. i. v. Jeg hører en Stjender, der er saa lidet i Stand til at se Stykkets Fejl, at han næppe nok forstaar dens Skjønheder, kritiserer „Den forældreløse“, fordi man klapper ad det.